

‘About Endlessness’: de lach der wanhoop, precies wat we in deze tijden nodig hebben ★★★★★☆

[DM. demorgen.be/nieuws/about-endlessness-de-lach-der-wanhoop-precies-wat-we-in-deze-tijden-nodig-hebben~b0ebd658](https://demorgen.be/nieuws/about-endlessness-de-lach-der-wanhoop-precies-wat-we-in-deze-tijden-nodig-hebben~b0ebd658)

20 maart 2020

Komt een man bij de psychiater: “Wat moet ik doen, nu ik mijn geloof kwijt ben?”. Aan de witte boord in zijn zwarte hemd te zien is hij priester. De man is de wanhoop nabij, de psychiater haalt hulpeloos zijn schouders op, maar als kijker voel je je mondhoeken onvermijdelijk omhoog krullen. En zo gaat het in zowat iedere scène van *About Endlessness*. Roy Andersson serveert 32 tafereeltjes die zweven tussen zoet en bitter.

Het is een recept dat de 76-jarige Zweed al jaren toepast, in films als *Songs from the Second Floor*, *You, the Living* en de wonderlijk getitelde Gouden Leeuw-winnaar *A Pigeon Sat on a Branch Reflecting on Existence*. Deze keer werkt Andersson nog een tikkeltje impressionistischer dan gewoonlijk: de korte vignettes in *About Endlessness* vallen nauwelijks sketches te noemen. Soms zijn het schijnbaar banale miniatuurtjes zonder pointe – een vader strikt de veters van zijn dochter, terwijl de regen met bakken uit de hemel valt. Maar de regisseur behandelt ze met dezelfde aandacht als een kruisiging, een eremoord of Hitler die in zijn bunker inziet dat hij de oorlog verloren heeft.

Onder een stolp

Een afstandelijke vrouwenstem rijgt alle scènes aan elkaar. Haar aanwezigheid geeft de film een metafysische dimensie: alsof een alwetend wezen onze soort onder de loep neemt, en er de eeuwige essentie van blootlegt. Dat effect wordt versterkt door

Anderssons abstraherende esthetiek. Hij steekt de mensheid onder een stolp met zijn statische kaders, afgebleekte kleuren en aan de grond genagelde personages.

Het effect is ondanks alles hoopgevend – of toch ten minste troostend. Je blijft achter met de lach der wanhoop, iet of wat verzoend met de ellende van het bestaan. Laten we hopen dat Andersson gespaard blijft van covid-19, want in deze barre tijden hebben we hem broodnodig.